

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 20 februari 2025
Agendapunt: 11
Onderwerp: Kadernota 2026 Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC)
Portefeuillehouder: wethouder Maarten Everling

Heesch, 7 januari 2025

Inleiding

Het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) heeft de concept Kadernota 2026 aangeboden aan de deelnemende organisaties. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om zienswijzen ten aanzien van deze kadernota in te dienen.

Bij de discussie omtrent de kadernota's van de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Bernheze deelneemt heeft de gemeenteraad aan al deze organisaties gevraagd rekening te houden met de verslechterde financiële situaties van gemeenten en waterschappen in de nabije toekomst. Het BHIC geeft in haar kadernota aan geen nieuw beleid te willen ontwikkelen waardoor de bijdrage van de deelnemende organisaties zou toenemen. Dit met uitzondering van de prijsindexatie. De bijdrage aan het BHIC zal wel toenemen maar deze toename is gebaseerd op het vastgestelde beleid dat in eerdere besluiten is vastgesteld.

Voorstel

1. Een positieve zienswijze te geven op de concept Kadernota 2026 van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC).
2. Het BHIC op te roepen om terughoudend te zijn met het ontwikkelen van nieuw beleid waaraan extra kosten verbonden zijn in verband met de slechte financiële vooruitzichten voor gemeenten.

Argumenten

1.1 Structuur bekostiging e-depotvoorziening conform de door de gemeente Bernheze ondersteunde constructie volgens het besluit van de gemeenteraad van 24 februari 2022

Middels een groeimodel over 4 jaar wordt er een extra bedrag aan het BHIC betaald voor de realisatie van een e-depotvoorziening. De e-depotvoorziening van het BHIC is ontwikkeld voor het blijvend bewaren van de daarvoor in aanmerking komende digitale informatie van de aangesloten organisaties. Vanwege de uittreding van het Rijk uit deze gemeenschappelijke regeling kan er gebruik meer worden gemaakt van het e-depot dat op rijksniveau wordt ontwikkeld. In 2024 bestond de extra bijdrage aan de ontwikkeling van het e-depot uit € 0,25 per inwoner, in 2025 werd deze bijdrage verhoogd naar € 0,45 per inwoner. In 2026 wordt deze bijdrage verder verhoogd naar € 0,65 per inwoner. In 2027 zal deze bijdrage groeien naar € 0,85 per inwoner. Vanaf 2028 wordt de bijdrage toegevoegd aan de reguliere bijdrage die de gemeente Bernheze betaalt en volgt vanaf dan de jaarlijkse indexering. De kosten van de ontwikkeling van het e-depot zijn tot en met 2026 hoger dan de extra bijdragen van de deelnemende organisaties. De meerkosten van de e-depotvoorziening worden gedekt door de transitievergoeding e-depot van het Rijk en de inzet van de bestemmingsreserve e-depot.

1.2 Geen extra stijging van de bijdrage met uitzondering van de indexering in loon- en prijsontwikkeling

Het BHIC ontwikkelt geen nieuw beleid die extra kosten met zich mee zullen brengen. Wel voert het BHIC een indexeringspercentage door waarbij bij het opstellen van de begroting wordt uitgegaan van een voorlopig indexeringspercentage voor loon- en prijsontwikkeling. Dit voorlopig percentage wordt in de begroting 2026 gecorrigeerd aan de hand van het vastgestelde indexeringspercentage van het lopende jaar. Hierbij wordt aansluiting gezocht met het indexeringsstelsel van gemeenten. In deze context gaat men uit van de septembercirculaire van het gemeentefonds 2024. De indexeringspercentage in de begroting 2024 bedroeg 3,4%, toen de begroting 2024 werd opgesteld, een realistisch percentage. De werkelijke percentages in de laatste septembercirculaire liggen hoger, wat tot een correctie leidt van 1,5% in 2026. Samen met de indexeringspercentage van 2026 van 3,1% betekent dit voor de begroting 2026 een indexeringspercentage van 4,6%.

1.3 Voorziene uittreding van het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling BHIC heeft geen financiële gevolgen

Onlangs is besloten de gemeenschappelijke regeling BHIC aan te passen aan de hand van de wijzigingen die voortvloeien uit de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Het BHIC had in deze wijziging van de gemeenschappelijke regeling ook de gevolgen van de komende wijziging van de Archiefwet mee willen nemen. Omdat de nieuwe Archiefwet naar verwachting pas 1 juli 2026/1 januari 2027 van kracht wordt is dit onderdeel van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling BHIC nog niet doorgevoerd. Wanneer deze wijziging wordt doorgevoerd zal het Rijk uit de gemeenschappelijke regeling stappen. Voor de begroting van 2026 zal dit geen gevolgen hebben. Bovendien staat in de BHIC begroting van 2025 vermeld dat de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Regionale Historische Centra (waaronder het BHIC) op 1 februari 2024 een bestuursconvenant hebben getekend. Het Rijk heeft hierbij aangegeven dat het uittreden geen negatieve budgettaire consequenties zal hebben voor de zittende partners.

1.4 Geen verandering in de uitvoering van de wettelijke en maatschappelijke taken van het BHIC

Voor de aangesloten organisaties voert het BHIC het beheer uit over de te bewaren archieven, inclusief het toezicht op de uitvoering van het archief- en informatiebeheer binnen de aangesloten organisaties. Daarnaast blijft het BHIC actief in het uitvoeren van haar maatschappelijke taak: de verbreiding van kennis van de Brabantse geschiedenis.

1.5 Onderhoud, instandhouding en verduurzaming Citadel (huisvesting BHIC)

De Citadel in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf. Naar verwachting treedt per 1 januari 2026 het nieuwe huisvestingsstelsel in werking na een proefperiode. Het Rijk blijft eigenaar maar het BHIC is verantwoordelijk voor het onderhoud en de instandhouding van De Citadel. Met name de verduurzaming van de Citadel krijgt volop aandacht. Om deze kosten te kunnen dekken is er een bestemmingsreserve hiervoor gereserveerd.

2.1 Oproep om de groei van kosten door de ontwikkeling van nieuw beleid door het BHIC te beperken

De komende jaren zullen voor gemeenten in financieel opzicht zware jaren worden. De gemeente Bernheze kiest er voor om de prijsindexering die het BHIC in haar begroting verwerkt, mee te nemen in de gemeentelijke begroting. Dit om deze gemeenschappelijke regeling geen (extra) bezuiniging op te leggen. Een dergelijke bezuiniging kan negatieve gevolgen hebben voor de taken die het BHIC heeft ten opzichte van de gemeente Bernheze.

Wel zal de indexeringspercentage die het BHIC aangeeft worden gemonitord omdat deze uit de pas loopt in vergelijking met de indexeringscijfers die de gemeente hanteert. Ook wordt het BHIC opgeroepen voorlopig geen nieuw beleid te ontwikkelen, waardoor de kosten (extra) zullen ontwikkelen

Risico's
NVT

Kosten en dekking

De bijdrage aan het BHIC voor 2026 bedraagt op basis van voorliggende kadernota € 164.700. De bijdrage aan het BHIC in de begroting 2025 was € 150.500

	begroting Bernheze 2025	Kadernota BHIC 2026	saldo
	2025	2026	
Bijdrage aan BHIC	150.500	164.700	14.200
doorschuif btw	-6.800	-7.200	-400
	143.700	157.500	13.800

Deze meerkosten bestaan uit indexering van 4,6% € 7.300 of € 0,21 per inwoner en bijdrage E-depot van € 6.500 of 0,20 per inwoner.

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de jaarlijkse stijging van € 0,20 per inwoner voor de bijdrage aan het e-depot in 2026 en 2027. De geplande prijsindexstijging van 4,6% wordt doorgerekend in de begroting van 2026. Dat is meer dan de prijsindexering van 2,6% die de gemeente Bernheze hanteert. De indexstijging wordt gemonitord of dit niet uit de pas gaat lopen met de gemeentelijke indexering.

Vervolg
NVT

Evaluatie

De ontwikkelingen binnen het BHIC en de financiële gevolgen daarvan worden door het BHIC verantwoord in het jaarverslag/jaarrekening die t.z.t. ook aan de gemeenteraad worden voorgelegd

Bijlage(n):

- Concept Kadernota BHIC 2026 (85492)
- Adoptieadvies collegevoorstel kadernota BHIC 2026 (87509)
- Adoptieadvies raadsvoorstel zienswijze kadernota BHIC 2026 (87510)
- Aanvullende informatie adoptieadvies (89463)
- Concept uitgaande brief (86469)

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Mark de Man
burgemeester